

קצב תקף בגרונ קצין מיסטרס ודלק עם סכין שלופה אחרי סמל מיסטרס.

יום שני, 29.12.75:

תל-אביב — בשעת בוקר מוקדמת הוצתה החנות הגדולה של הריטי מרס. חומר דליק נשפך בשלושת הקומות של החנות הוצת אחרי-כך. היתה זו ההצתה השלישית בשנה האחרונה של הריטי מרס. המיטרה הודיעה כי היא היתה במקום הצתה מכוונת, אך אחרי-כך הודתה כי שנתה בהודעתה הראשונה.

טבריה — מוקש הוטמן בחצר בית בשדרה המרכזית בשכונת קרית שמואל. ליד קלוגע אביב. שכן ראה צעיר בן 20 מטמין את המוקש והזעיק את המיטרה שפירקה אותו.

חיפה — שני ביריונים חטפו בי אמצע הרחוב צעירה בת 24. הכניסו אותה לתוך מכונית ונסעו. גיפ של מיסמר הי גבול שהבחין במכונית ושמע את צעקות הצעירה דלק אחריהם והצליח לחלץ אותה. **נצרת** — גבריאל ברששת הואשם על ידי המיטרה כי גנב אקדה. לקח אותה עימו לטיול ברמת הגולן. ברמת הגולן עצר טרמפ. איים על הנהג באקדה. שדד ממנו את המכונית והשאיר אותו על הי כביש.

ירושלים — שלושה פרצו לבית חולים שערי צדק. כפתו את השומר והס תלכו מהמקום לאחר שגנבו ציוד יקר ערך. **יפו** — בעל המסעדה ברוך לוימי הודיע בבית-המישפט לאחר שתקף בי סכין את שמעון חזן, בעל סטקיה מתחרה.

יום שלישי, 30.12.75:

תל-אביב — החנות הגדולה של הריטי ורד, שכנת הריטי מרס, הועלתה באש. שנה קודם לכן, שרבע לאחר אתה השריפות ברהיטי מרס. הוצתה גם החנות של הריטי ורד. הטענה הראשונה של הי המיטרה, שהוכתשה אחר כך, היתה שלא היתה במקום הצתה מכוונת.

חיפה — אדם התגבל ברחוב על אדם אחר, תלש מעל צווארו שרשרת זהב בערך של 1000 לירות ואיים עליו כי אם לא ישלם לו 10,000 לירות נוספות, ישרוף לו את הבית.

ירושלים — חי"כ משה שחל גילה מעל במת הכנסת על קיומה של כנופיית גובי דמי חסות קרב חנויות דתיות בי מאה ערים בירושלים והשכונות הדתיות בבני ברק.

יום רביעי, 31.12.75:

רעננה — מיטען פלסטי בן 200 גרם התגלה ליד חנות הירקות של משה לוי ברחוב אחוזה במרכז המושבה וסורק. שבועיים קודם לכן התגלה מיטען דומה ליד אותה חנות.

קריית ביאליק — יוסף דהאן הורי שע בעוון יריה באקדה לעבר ראשו של משה גבאי שניפצע. בית-המישפט קבע כי חזרה היה נתון לפחד של העולם התחתון ולכן ירה בגבאי. לפי פסק הדין היתגלה פס דין משלו, לפיו חייב היה דהאן 15,000 לירות לגבאי עבור טיול לאילת שערך דהאן עם פרוצה שעבדה עבור גבאי.

פרדס חנה — על פי גילויים של חי"כ פסח גורטר החלה המיטרה לחקור אם אמנם נרצח בחודש מאי בשנה שעברה יוסף פרידמן על-ידי כנופייה שהשתלטה על מוגושולי הסעות של פועלים ערביים מהשטחים. עד כה היתה הגירסה הרישמית שפרידמן נרצח על-ידי חוליית פידאית.

אשקלון — בעל דוכן ירקות בשוק בעיר העתיקה ברח המעיר לאחר שאיימו עליו ברצח אם לא ישלם דמי חסות. עד לבריחתו שלם הירקן 9000 לירות וכן "גילקה" ממנו רכוש בשווי של 27,000 ליר.

רות. חברת גרויס, בבצלוחתו של יהושע גרוסברג, ביטלה חוזה עם עיריית אש-קלון, לפיו חכרה את דוכני השוק. מאי חר שלא יכלה לעמוד בדרישה לתשלום דמי חסות.

חולון — סוחרים ובעלי חנויות קיב לו "הודעת" מצעירים אשר קראו לעצמם "חברת שמירה". לפניה היה עליהם לשלם דמי שמירה החל מה-1 בינואר, שאם לא כן ייגרם להם נזק רב.

רמת השרון — ארבעה ביריונים ניספלו באוטובוס למיכאל פרידמן. ללא כל התגרות מצידו, ותקפו אותו.

יום חמישי, 1.1.76:

תל-אביב — דליקת-ענק נרצח

אנאטומיה של מיקרה:

ביריון אחד בשוק הכרמל

הביריונות, נביית דמי החסות, האלימות והתקיפות בשוקי הערים הן רק היבט אחד של התופעה הכללית, של מה שמכונה בשבועות האחרונים, "פרוטקשן". בשוק תלפיות בחיפה הוטל רימון ולצד איטליז, וחשף בכך מערכת סבוכה של טרור ואלימות של מיטפחות בעלות חזקה על דוכנים בשוק זה. פרשת האחים אברגיל בשכונת מוסררה בירושלים תחוויר, כאשר תתגלה כל האמת על שוק מחנה יהודה המפורסם.

אל שני השווקים הגדולים בתל-אביב, שוק הכרמל ושוק שכונת-התיקוה, הוחזרו קבוצות של שלשים מהיחידה המרכזית של המיטרה שנעזרו בעת שהותקפו, על-ידי שוטרי מיסמר הגבול. אולם בלשי היחידה המרכזית יכלו לגלות רק את העובדה הידועה כבר, מבלי שתהיינה להם הוכחות לאמת אותה. על שוק הכרמל השתלטו האחים נגר עם קבלני-המישנה שלהם, ועל שוק שכונת-התיקוה השתלטו האחים חרד, עם קבוצה גדולה של עושי דברם.

ההבדל בין תופעות נביית דמי-החסות והאלימות בשווקים לבין אלה שבמקומות הבידור, המוגזזים על החסעים, החנויות בלב הערים וכנופיות גובי-החובות הוא בדבר אחד: בשווקים המדובר הוא בסכומים של מיליוני לירות בחודש.

למי מחקר מוסמך, משלמים בעלי הדוכנים דמי-שכירות, שהם בעצם דמי-הגנה או דמי-החסות, בסכומי-עתק, למיטפחות השולטות. דוכן בשוק הכרמל, במקום טוב, עולה 8000 לירות בחודש. דוכן בפניה נועה או ברחוב צדדי עולה 5000 לירות לחודש. הממוצע הוא 6000 לירות לחודש.

בשוק הכרמל קיימים היום כ-200 דוכנים המשלמים דמי-שכירות. חשבון פשוט מוכיח כי גובי דמי-שכירות משלמים לכיסם מיליון ומאתיים אלף לירות לחודש, מדי חודש בחודשו.

למרות שהדו"ח המפורסם של המיטרה על הפרוטקשן ((העולם הזה" 2000) קובע כי האחים חרד גובים מבעלי דוכנים בשוק שכונת-התיקוה רק 10 לירות ליום, יודע כל בעל דוכן בשוק זה כי המחירים, שאותם הוא משלם, אינם מיט-טרתיים, ומתקרבים, ולעיתים אף עולים, על אלה של שוקי-הכרמל. כיצד חירדור המצב לכדי כך? איך החלה תופעת הביריונות צומחת בשווקים? הסיפור המתואר לחלו — על מיקרה בודד אחת של שילטון-האגרוף, יש בו אולי ללמד יותר על השיטות, הגורמים והמחדלים, מאשר כל המחקרים של המיטרה.

גאת זאב יפת

נמיר כראש עיריית תל-אביב, קיבל חי נחום כתב-הרשאה מהעירייה להקים דוכן בשוק הכרמל. הדוכן נקבע בפניה רחוב הכרמל וסימט טת הכרמל. במשך שש שנים איש לא הטרידו, ועסקיו פרחו. ב-1970 אירעה התפנית. שלמה סעדיה הציב דוכן, על הכביש, ליד דוכנו של חי נחום. כן חסם חלק מהכניסה לסימטת הכרמל.

בסוף 1972 חתם חי נחום, בעל דוכן בשוק הכרמל בתל-אביב, על פתק בו נאמר: **לכב' מהלכת הפיקוח, עיריית תל-אביב.** אני החתום מטה מאשר בזה שמותר על המקום שקיבלתי ממך כפי ואין לי שום דרישה למקום שקיבלתי ממך. ותודה, נחום חי.

מאותו יום הפכו חייו של חי נחום ל-גייהיגום. סעדיה הבין שלא לאורך זמן יורר-שה לחסום את הכניסה לסימטה. לכן הח-

בנימין גס, מנהל מערכת-הפיקוח של עיריית תל-אביב, מכיר היטב את חי נחום. הוא יודע כי הלה נלחם במשך שנים כדי לשמור על מקומו בשוק.

מנהל מערכת-הפיקוח מצייין כי אינו יודע מי אילץ את חי לחתום על הפתק, ואף אינו יודע מי הכניס את הפתק לתיקו האישי של חי. "פעם מצאתי בתיק פתק", הוא אומר בתמימות. "כששאלתי את חי למה חתם, לא רצה לענות לי, אלא אמר שזה היה תחת לחץ. הוא נראה נפחד. שאלתי אותו מה פירוש לחץ, מי לחץ, אך הוא לא ענה".

המקום עליו זיתר חי נחום מצוי ברחוב הכרמל פינת סימטת הכרמל, ונחשב כי אחד ממקומות-המכירה המרכזיים והטובים ביותר בשוק. ערכו נאמד במאות אלפי לירות.

אם כן, מדוע חתם האיש על הויתור? חי נחום טוען שבמשך שנים היה נתון לטרור, לאימים ולאלימות גופנית מצד שלמה סעדיה, בריון מקומי בשוק, בעל שורה ארוכה של הרשעות פליליות, ביניהן הקיפות חבלניות וסחר בסמים. שלמה סעדיה לטש עיניו על מקומו של חי נחום, ובסופו של דבר אכן עלה בידו לתפוס את מקומו.

פקחי העירייה, לא זו בלבד שלא הגנו על חי נחום, אלא אף שימשו כלי-שרת בידי שלמה סעדיה, סילקו את חי נחום ממקומו ואיפשרו לשלמה סעדיה לבוא במקומו. בשנת 1965, בתקופת כהונתו של מרדכי

הקורבן

גידעו גבע, בעל מיט-גדה, הוכה קשות ו-מסעדתו חובלה. הוא אולץ לתת בחינם מיצרכי מזון וכאשר התלונן איימו לרצחו.